

Pedagogická fakulta UK – katedra pedagogické a školní psychologie  
Oponentský posudek diplomové práce

**Michaela Veselá :**

## **Psychická deprivace u dětí a její odraz v Testu barevného sémantického diferenciálu**

Problémy psychické deprivace dětí je téma stále živé. Studentka zvolila méně tradiční cestu ke zjišťování toho, jak se také psychická deprivace projevuje.

V teoretické části se nejprve zabývá pojmovým vymezením deprivace a subdeprivace. Další kapitolou je problematika vývoje emocí a přehled rizik vzniku psychické deprivace, stručně se zmiňuje o rizicích na straně dětí, dospělých, rodiny. Dále se zaměřuje na rodinu a problémové děti a logicky i školu a problematické děti. Jako jeden z hlavních problémů deprivovaných dětí spatřuje šikanu.

V další, rozsáhlejší kapitole teoretické části, se věnuje studentka metodám - barevným testům, které vycházejí z předpokladu, že osobní preference barev má vztah k osobnosti, zejména k afektivitě. Uvádí a srovnává Barevný pyramidový test a barvový test Lüscherův, nejvíce popisuje Test barevného sémantického diferenciálu a věnuje se jeho interpretacím a hodnocení jednotlivých aspektů. Závěrem se zabývá významem barev a jejich užití. Při popisu barev, jejich působení a symboliku odkazuje autorka na dvě publikace, které ale v textu již blíže nerozlišuje, takže není vůbec zřetelné kdo ten který význam barvám přisuzuje.

Užití jednotlivých barev z hlediska deprivace pak předkládá pouze na základě rozhovoru se speciálním pedagogem, který pracuje jako arteterapeut.

V odkazech na autory se diplomantka nevyvarovala chyb v transkripci jejich jmen. Dále uvádí v seznamu studované literatury i některé tituly, které jsou velmi obtížně dostupné – opravdu četla v originále např. Harlowa z r. 1959 ?

V části praktické si vlastně nestanovila klasické hypotézy, a tak na řadu kladených otázek ani v závěru nepodává explicitně odpovědi.

Test barevného sémantického diferenciálu zadala celkem 27 dětem – část z nich byla testována dvakrát. Zkoumanou skupinu tvořily děti/resp. chlapci s diagnostikovanou deprivací a poruchami chování ze Střediska výchovné péče, skupinu kontrolní pak děti z jedné základní školy – bez udávaných problémů v chování. Věkové rozpětí bylo 9 – 14/15 let – u kontrolní skupiny není definováno - co znamená, že věk byl „alespoň částečně srovnatelný s věkem klientů SVP“ ?

Diplomantka dále popisuje a rozebírá velké množství získaných údajů.

Podrobněji se zaměřuje na zkoumanou skupinu ( od skupiny kontrolní vlastně ani anamnestické údaje nezískala).

U hodnocení jednotlivých slov naráží na problém chápání abstraktních pojmů ( v teoretické části postrádám vazbu k této oblasti, ač se nabízela), některá tvrzení autorky jsou diskutabilní

( smrt je v jejím pojetí „definitivní odchod někoho, koho máme rádi a ke komu jsme si během života utvořili citovou vazbu „ – str. 68 ).

V diskuzi o barvách se odkazuje na emailovou konzultaci, což považuji v diplomové práci za problematické. V subkapitole o konfrontaci tradičního pohledu na svět s vlastní oblíbeností barev není vůbec jasné podle jakého klíče vybrala popisované subjekty ?

V předkládané práci je bohužel i řada agramatismů a hrubých gramatických chyb, které nesvědčí o pečlivosti studentky.

Výsledky získané velmi pracným zpracováním hodnotí sama studentka střízlivě a pozitivně hodnotím i otázky a náměty pro další možné zpracování tématu.

Předkládanou práci hodnotím stupněm – dobře -.

Praha 24.1.2006

PhL [redacted] házková